

XXIII. ÉVFOLYAM, 42. SZÁM
ARA: 60 FILLER
1966. FEBRUÁR 19., SZOMBAT

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

**Közvetlen kapcsolat a szövetkezetekkel
Tízezer holddal növekszik a zöldségtermelő terület**

**Több friss árut
Debrecennek**

**Milyen lesz
a zöldség- és gyümölcsellátás?**

Az elmúlt évben rendkívül kedvezően volt az időjárás a zöldség- és gyümölcsstermelésre, s ez éreztette hatását Debrecen ellátásában is. Nem volt megfelelő mennyiségű felhozatal, de sok esetben a minőség ellen is joggal lehetett kifogásokat tenni. A 38 zöldségféléből az elmúlt esztendőben 3000 vagon volt a felvásárlási terve a MÉK-nek. Ezzel szemben csak 2645 vagonnal vásároltak fel. Vöröshagymából, fejeskáposztából, zöldborsóból terven felül is kaptak. Más cikkekből viszont — éppen azokból, amelyeket legjobban kerestek a háziasszonyok is — jóval kevesebb volt a felvásárlás. Csak néhányat ezekből. Paradicsomból 110, zöldborsóból 140, uborkából 130, zöldbabából 34, görögdiónyéből pedig 80 vagonnal vásároltak fel kevesebbet, mint amennyire a tavasz indulásakor számítottak. Szőlőből és gyümölcsből hasonló volt a helyzet. Az 542 vagon helyett mindössze 447 vagonnal tudtak felvásárolni.

Amikor ezeket a számokat hallja az ember, önkéntelenül is felvetődik benne egy sor kérdés. A termelési kedv csökkenése miatt — mert sajnos nálunk egy-egy sikertelenebb év még alapvetően befolyásolja a termelést — nem csökken-e jelentősebben ez évben a zöldségtermelés? Milyen lesz az idei ellátás? Hogyan sikerül néhány év múlva a lakosság jó ellátása mellett biztosítani az épülő konzervgyárnak is a zöldségféléket? Mi lesz Debrecen ellátásával?

sem pedig az ellátásban. Persze azért azon is érdemes lenne gondolkodni: nem lenne-e érdemes valami ösztönző módszert adni a MÉK kezébe. A konzervgyárak már évek óta gépeket adnak kölcsön például a borsószedéshez, hogy gyorsítani tudják a munkát, és olcsóbb legyen a termelés. A MÉK-nek semmiféle gép nem áll rendelkezésére. Így kedvezőbb helyzetben van a konzervgyár? Feltétlenül. De el lehet képzelni más megoldást is. Azt például, hogy a MÉK bizonyos feltétel mellett járulékos beruházásokat biztosítsa a zöldségtermelő szövetkezeteknek. Csomagolót, tárolóhelyiséget, gépet, szállítóeszközt vagy más egyebet is. Persze nem az önállóság rovására, hanem a jobb kapcsolat, a magasabb színvonalú termelés érdekében. A MÉK-nek ugyan most is van kapcsolata, kooperációja a tanácsokkal a kertészeti beruházás elosztásában, de vajon — éppen az előbb említett példák alapján — nem lehetne-e ezeket akár ilyen mértékűre is szélesíteni?

A tsz-ek nagyobb önállósága

Amikor az idei termelőszövetkezeti tervek készítésére került a sor, napvilágot látott az a rendelet, amely a tervezésben is nagyobb önállóságot biztosít a szövetkezeti gazdaságoknak. Sokan úgy vélekedtek: ha ezután nem alkalmaznak bizonyos szankciókat a szövetkezetekre, hanem rájuk bizzák és a vállalatokra a szerződés kötését, akkor nem lesz biztosítva a népgazdasági szükséglet.

Évben ilyen kapcsolatnak kell lenni. Ott kell lenni a felvásárlóknak, a körzeti agronómusoknak nap mint nap a szövetkezetekben, és segíteni a munkát. Ott kell lenni, amikor a melegágyak készülnek, nevelik a palántákat, amikor kiültetésre kerül a sor, a szedésre, osztályozásra, szállításra. Csak az ilyen szoros, szinte mindennapos kapcsolat biztosíthatja, hogy ne legyen fennakadás sem a termelésben,

A konzervgyár igénye

Az új helyzet természetesen más módszert követel. A vállalatoknak kell megbeszélni a termelési problémákat a szövetkezetekkel, és sok esetben bizony azon múlik a szerződés is, a tervteljesítés is, hogy milyen a kapcsolat. Vegyük a MÉK példáját. Tartották az elmúlt esztendőben is a kapcsolatot a zöldség- és gyümölcsstermelő szövetkezetekkel? Feltétlenül. A kapcsolatot azonban nem volt kielégítő. Akkor is megkötötték a szerződést, amikor maguk is tudták előre, hogy nem lehet teljesíteni. Aztán jöttek a viták. Panaszkodtak az átvételre, a minősítésre, a szállításra a szövetkezetek, és nem is alaptalanul. Ahhoz, hogy ebben az évben a MÉK teljesíteni tudja a tervét, jó legyen a lakosság ellátása, megfelelő zöldség és gyümölcs álljon rendelkezésre, az időjárás tényezőknél kívül ez attól is függ, hogy milyen a kapcsolat a szövetkezetekkel.

Mindenesetre ez csak elgondolás, de érdemes lenne rajta gondolkodni. Különösen akkor, ha azt is figyelembe vesszük, hogy néhány éven belül mintegy tízezer holddal kell növelni a megyében a zöldségtermelő területet. S nem is akárhol. Elsősorban azokon a területeken, ahol rendelkeznek öntözési lehetőségekkel, van elegendő munkaerő, nem okoz különösebb nehézséget a szállítás. A Debrecenben felépülő konzervgyárnak ugyanis — közepes termésre számítva —

legalább ennyi terület kell ahhoz, hogy a folyamatos üzemelés biztosítsa. A szövetkezetek sokaságában — legalább ötvenben — külön zöldségtermelő üzemagat kell létrehozni, ahol 300–400 vagy 500 holdon is termelnek konyhakerti növényeket. Ennek megvalósítása egész sor egyéb problémát is magával hoz. Meg kell változtatni az üzem arculatát, biztosítani kell a lehető legjobb öntözést, szakemberellátást. Ennek előkészítését pedig már most meg kell kezdeni.

Gyors szállítás, friss árú

Ebben az évben — a tervek szerint — valamivel több mint 6600 holdon kell zöldségféléket termelni a megyében a közös gazdaságoknak, és erről a területről 3000 vagon terményt értékesíteni. A szerződés kötés érdekében az elmúlt hónapokban a MÉK és a ME-SZÖV vezetői, szakemberei sorra látogatták a zöldségtermelő szövetkezeteket, nem is egyszer. Beszélgettek, vitatkoztak, tisztázták a problémákat. És amikor a szerződések megkötésére került a sor, kiderült, hogy ilyen kapcsolat esetén nincs ok az aggodalomra. A tervezettnél 90 holddal nagyobb területen termelnek szerződéses növényeket. És azt is elmondhatjuk, hogy ezek a szerződések megalapozottabbak, mint a korábbi években.

Az olvasók — és elsősorban a debreceniek — azonban joggal tehetik fel a kérdést: milyen lesz ebben az évben Debrecen ellátása. A MÉK vezetőinek véleménye, hogy Debrecen zöldség- és gyümölcsellátásában alapvető változást akarnak elérni. Üzlethálózat, szállítás, termelés problémája ez? Mind a három együttesen, és még több is. Ahhoz ugyanis, hogy Debrecen ellátása nap mint nap friss árú legyen, és állandóan friss árú álljon a vásárlók rendelkezésére, az kell, hogy Debrecenben és közvetlen környékén legalább 1400–1500 holdon termeljenek zöldségféléket. Jelenleg azonban nem egészen 400 holdon termelnek. A többi árut a megye más részeiről kell ide szállítani. Ez időt vesz igénybe. Ismerve az útvonalokat és a szállítási kapacitást, romlik a minőség is. S mi következik ebből? Kevés a friss árú, nagyon sok esetben a piacon is, a MÉK üzleteiben is.

Az elmúlt napokban a bedői Rákóczi, a püspökladányi Petőfi, a földesi Rákóczi és Lenin Termelőszövetkezet tagjai, a magyarhomorogi Béke Tsz képviselői, a MÁV Püspökladányi Felületi Üzemi Vállalat, a Kabei Gépjárató Állomás dolgozói, a Földes Községi Nótánás, a Hazafias Népfront nyirácsádi és józsi közföldi bizottsága, az esztári pénykői és debreceni járás

Tiltakozások az amerikaiak vietnami agressziója ellen

Egyre nagyobb méreteket ölt a Hajdú-Bihar megyében az amerikaiak vietnami agressziója, a Vietnami Demokratikus Köztársaság bombázása elleni tiltakozás, s mind többen biztosítják szolidaritásukat a hisz vietnami néppel. Február 17-én a debreceni Csokonai Gimnázium tanárai, dolgozói és tanulói, mintegy háromszázan vettek részt az iskolában megtartott tiltakozó gyűlésen, ahol Ónos László, a Hazafias Népfront megyei bizottságának titkára mondott beszédet. A jelenlévők egyöntetűen elítélték az amerikaiak vietnami agresszióját, a Vietnami Demokratikus Köztársaság bombázását, és együttérzőiket fejezték ki a vietnami néppel.

fekvő El Ahmadi kikötővárosba utazott. A gépkocsin megtett út után a vendégek megtekintették a Kuwait Oil Company kiállítását, amely bemutatja az ország jólétének forrását: az olajipart és ennek gyors fejlődését. Kállai Gyula és a magyar küldöttség pénteken gépkocsin az El-Kuwait-tól 37 kilométernyire fekvő Al-Hamadi kikötővárosba látogattak. Itt Dzsaber Abdulla al Dzsaber sejk, a tartomány kormányzója és a kuwaiti olajtársaság vezetői fogadták a magyar miniszterelnököt. Az állami olajtársaság székházában folytatott beszélgetés után a vendégek megtekintették a 16 000 lakosú város nevezetességeit. A kuwaiti olaj történetéről, jelenéről és jövőjéről folyt a beszélgetés az olajtársaság kiállításán. A vadonatúj, de máris 210 megawatt teljesítményű, földgáz tüzelésű hőerőmű meglátogatása után a

1957-ben jelent meg az első Szovjet Híradó. Azóta minden hónapban kétszer jut el az olvasókhhoz. Az idén január első vasárnapján került az újságárusok polcaira a tizedik évfolyam első példánya. Február 20-án lát napvilágot a 200. szám. A mélynyomásos, színes, szép kiállítású Szovjet Híradó fejlődésén keresztül is lemérhető egy kicsit a szovjet és a magyar nép barátságának fejlődése, elmélyülése. A lap a Szovjet-Magyar Baráti Társaság orgánuma. 1957-ben mindössze ötezer példányban jelent meg, ma már százezren tartja a százéves példányszámot.

Rácz Béla

Szombaton befejeződnek a magyar-kuwaiti tárgyalások

Holnap Indiába utazik a Kállai Gyula vezette küldöttség

El Kuwaitből jelenti az MTI kiküldött tudósítója: Kállai Gyula és a magyar küldöttség idestova két napja tartózkodik Kuwaitban, ebben a rendkívül vendégzertő arab országban. Különös ország ez: állampolgárainak száma mindössze 161 000, de ez a kis ország magának mondhatja a tőkés világ egész ismert olajkincsének 20 százalékát, s a Kuwait Oil Company — amely a British Petroleum Company és az amerikai Gulf Oil Company közös vállalata — a mesés profit 50 százalékát és tonnáként 14 shilling illetéket Kuwaitnak adja át. Innen az ország mesés gazdagsága: az egy főre jutó évi jövedelem ezer dollárral magasabb, mint az Egyesült Államokban. Ez a szerencés kis ország rendkívül érdekelt a világélekedben, minden országgal baráti viszonyt akar. Szívesen hívta meg miniszterelnökünket, aki az első szocialista kormányfői vendég Kuwaitban. Kállai Gyula és a magyar küldöttség pénteken reggel El Kuwaitból a 37 kilométerre

világ legnagyobb tengervíz-lepárló üzemét keresték fel a vendégek. A tökéletesen berendezett korszerű üzemről Kállai Gyula a munkásklubba indult. A magyar vendégek mindegyike tapsal köszöntötték Kállai Gyula meglepetésként a könyvtárat, a sporttermet, ahol pár perccel billárdozott az egyik munkással, utána pedig Biró József külkereskedelmi miniszterrel rövid asztalitenisz mérkőzést vívott. A tartományi kormányzó díszbédje után a küldöttség a Sael (azaz: Ragyogó) motoros hajón az Arab-öbölben a kuwaiti flotta két partjára orna-szádjánál díszkíséretben sétahajóra indult. Az öbölben megtekintették a kikötőt, ahol 120 000 tonnás tartályhajók állhatnak. Ezután a küldöttség visszavert szállására, az Asz Szalam palotába. (MTI)

Szovjet mezőgazdasági küldöttség Somogyban

Pénteken 31 tagú mezőgazdasági küldöttség érkezett Kallinyinból Somogyba. A küldöttséget Georgij Alekszandrovics Vasziljevskij, a Kalinyin területi, 22 pártkongresszusról elnevezett kolhoz elnöke vezeti. A vendégek háromnapos somogyi tartózkodásuk első napján pénteken az országos hírű bari Vörös Csillag Termelőszövetkezetet

látogatták meg. A vendégek nagy elismeréssel nyilatkoztak a látottakról. A szovjet küldöttséget tagjai szombaton a balatonöszödi Vörös Csillag Termelőszövetkezet és a Balatonboglári Állami Gazdaságot látogatták meg, majd vasárnap Kaposváron találkoznak a megye vezetőivel és a termelőszövetkezet elnökeivel. (MTI)

NEPFRONT-KÜLDÖTTÉG UTAZOTT AZ NDK-BA

Harmati Sándornak, a Hazafias Népfront Országos Tanácsa titkárnak, a Központi Bizottság tagjának vezetésével pénteken népfront-küldöttség utazott a Német Demokratikus Köztársaságba, hogy eleget tegyen a Demokratikus Németország Nemzeti Frontja meghívásának. (MTI)

Apró Antal Miskolcon

Apró Antal, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Minisztertanács elnöke helyettese pénteken Miskolcra látogatott. Felkereste a diósgyőri Lenin Kohászati Műveket, beszélgetett a gyár párt- és gazdasági vezetőivel, majd több üzemet látogatott meg. (MTI)

terül el. Az siában is fektek Gurjev-

LCSONOS

szakasza új-zonyította a sági fejlődémét. A terv-napja alatt éket bocsá-vjet gyarak, az 1921-es év első öt éves egy hónapja terv egy hete mékek kiboda az egész az 1935-ös rében az ortai által terv mennyisérv egy éve mékek össze-Szovjetunió ru előtti öt-ari termelérü előtti ti-pényeit. Héttannyi ipari k elő a Szovnyit a meg-álatt 1919-

v reális tem-tetővé teszi a munkájának rvezését. A en újabb öt-t, s ez, mint imi" időszak az években az Nagy Októ-Forradalom szilietésrdulóját.

gy mondta az első szov-vözölve 1918 munkás-pa-raít. Miénk a ma nemcsak , hanem a dszter 14 or-

Lenin

ezelőtt négy dult a ver-nin Terme-lattenyésztői a cím elnye-kezet vezető-munkát, s az ele járó 2500 pulykagon-ákás Dániel, és Barna Jó-eredményük kiemelkedik: kilő 36 deka illítottak elő. rsenyében a 1000 forint a szocialista ellett. Ennek rász Márton, éti Irma és a brigád egy állításához 2 rmányt hasz-

Lesz-e termelési kapcsolat?

De csak a szerződések megkötésére kell az ilyen kapcsolatot? Szó sincs róla. A szövetkezetek nagyobb önállósága szinte parancsosan írja elő: ha a vállalat eredményesen akarja teljesíteni tervét, akkor egész

„Az amerikaiak milliósámra fordulnak el a háborús politikától”

Az USA-szenátus külügyi bizottságának „lázdása”

Washington (MTI) Az elnök elleni „nyílt lázadás”-nak minősítették konzervatív amerikai politikusok azt a tényt, hogy a szenátus külügyi bizottsága a hivatalos rosszallás és Johnson elnök éleshangú honolulni nyilatkozata után is folytatta a vietnami háborúról indított nyilvános vizsgálatát. A bizottság csütörtökön több mint hat órán át hallgatta ki Maxvell Taylor tanácsadókat, Johnson különleges vietnami tanácsadóját, az USA egykori vezérkari főnökét és saigoni nagykövétét.

Taylor nyíltan elismerte, hogy az amerikai beavatkozás azért vált szükségessé, mert a saigoni rezsim széthulló hadserege képtelen volt megbirkózni a szabadságharcosok mozgalmaival.

Az ülésen több szenátor kétségbe vonta, hogy az Egyesült Államoknak bármiféle jogalapja is van az intervencióhoz. Morse demokrata szenátor kijelentette, az amerikai nép a közeljövőben el fogja utasítani Johnson háborús politikáját. „Az amerikaiak milliósámra fordulnak el ettől a politikától” — mondotta Morse.

„A háború hosszú és költséges lesz”

Az amerikai képviselőház katonai bizottsága csütörtökön jóváhagyta Johnson elnök kérését a vietnami háború folytatásához szükséges összegekre vonatkozólag, sőt még 49,7 millió dollárral növelte a Johnson által kért 4800 millió dollárt.

Az amerikai képviselőház egy nyolctagú bizottsága, amely 40 000 kilométeres körutat tett Dél-Vietnamban és más ázsiai országokban, a képviselőház külügyi bizottsága számára készített jelentésben megállapította, hogy a vietnami háború hosszú és költséges lesz „minden végleges döntés nélkül”, ha az Egyesült Államok stratégiai céljait és a harcok arányában nem következik nagyobb változás. A bizottság jelentése szerint a háború, amely korábban „vesztésre állt” az amerikaiak és a dél-vietnami kormány számára, most „döntetlen” jellegű. A bizottság jelentése szerint az észak-vietnami gát- és öntözési rendszer lerombolása „igen sok polgári személy halálát okozta, és súlyos éhínséggel járta”. E sokatmondó kijelentés után a bizottság leszögezte, hogy ez jelenleg „nem ajánlható”.

A jelentés beszámol arról is, hogy a bizottság elé terjesztettek olyan fényképfelvételeket, amelyek arról tanúskodnak, hogy az amerikai és dél-vietnami katonák kegyetlen és embertelen módon bántak a foglyul ejtett partizánokkal.

A szabadságharcosok lelőttek két helikoptert

Saigon (MTI) Az amerikai légierő az elmúlt 24 órában 20 bevetésben támadta a VDK területét. Az amerikai szövívő szerint a Hanoiól délre vezető utakat és Dien Bien Phu térségét bombázták. A B-52-es amerikai nehézbombázók pénteken két dél-vietnami katonát támadtak. Az AFP jelentése szerint Dél-Vietnamban az elmúlt 24 óra alatt két

amerikai helikoptert lőttek le a szabadságharcosok. Nyolc amerikai meghalt.

Amerikai források csütörtökön különböző összefoglaló adatokat tettek közzé a vietnami háborúval kapcsolatban.

Az amerikai katonai szövívő szerint a dél-vietnami partizánok jelenlegi létszáma 237 000 fő. Ebből 126 harci zászlóaljban 80 000 ember küzd, 100 000 dél-vietnami tagja a helyi milíciónak.

Az Egyesült Államok és szövetségeseik összesen 775 000 emberrel rendelkeznek Dél-Vietnamban. Ebből 550 000 a dél-vietnami sorkatonaság és helyi félkatonai egységek létszáma, 201 000 amerikai kato-

na vesz részt a harcokban, és 24 000 a dél-koreai, ausztráliai és új-zélandi csapatok száma. A jelentés nem tesz említést a csendes-óceáni flottának a vietnami háborúban részt vevő egységeiről, amelyekben mintegy 80 000 amerikai teljesít szolgálatot, egy korábbi washingtoni adat szerint.

A statisztika tehát azt mutatja, hogy az amerikai és dél-vietnami csapatok a létszámot tekintve csaknem négyszeres túlerőben vannak.

Egy másik közzétett összefoglaló amerikai jelentés szerint a vietnami háborúban eddig 2108 amerikai vesztette életét, a sebesültek száma pedig 10 291.

Eredményesen együttműködnek a szocialista országok hadseregei

A szovjet vezérkari főnök első helyettesének nyilatkozata

Moszkva (MTI) Batyickij hadseregtábornok, a szovjet vezérkari főnök első helyettese pénteken délelőtt moszkvai Barátság Házában nemzetközi sajtóértekezletet tartott, amelyen moszkvai katonai attasék is szép számmal megjelentek.

— Sok szovjet tiszt és harcos kész önkéntesként Vietnamba menni — jelentette ki Pavel Batyickij egy kérdésre válaszul. A VDK-nak nyújtott szovjet katonai segítségéről szólv megjegyezte, hogy ezt az amerikaiak már a „saját bőrükön érzik”.

— Arra a kérdésre, tart-e fenn a Szovjetunió nukleáris bombákkal felszerelt légi őrzőerőket, a tábornok nemmel válaszolt. „Az a körülmény, hogy az amerikaiak állandóan nukleáris bombákkal megrakott repülőgépeket cirkálnak, nemcsak gyáva, hanem nemzetközi bűncselekmény is” — tette hozzá.

Pavel Batyickij igen eredményesnek nevezte a szocialista országok hadseregeinek együttműködését, mind katonai vonatkozásban, mind az általános katonapolitikai helyzet megítélésében.

A szovjet vezérkari főnök első helyettese abból az alkalomból rendezte sajtóértekezletét, hogy február 23-án lesz a szovjet hadsereg napja.

Batyickij foglalkozott az indoknál és az európai katonapolitikai helyzettel. Visszatartotta McNamara amerikai hadügyminiszter fenyegetőzéseit, aki azt hangoztatta, hogy öt éven belül az Egyesült Államok olyan rakétaerőt épít ki, amellyel stratégiai bombázók igénybevétele nélkül „meg tudja semmisíteni” a Szovjetuniót és a népi Ki-

Hétfőn utazik Wilson Moszkvába

London (MTI) Az angol fővárosban pénteken hivatalosan bejelentették, hogy Harold Wilson miniszterelnök hétfőn délelőtt — magyar idő szerint 11.15 órakor — utazik el Moszkvába. Kísérétében lesz felesége, továbbá Lord Chalfont, a leszerelési ügyekkel foglalkozó külügyi államminiszter és Frank Cousins, a technológiai ügyek minisztere.

Wilson pénteken beszédet mondott Birminghamben. Moszkvai útjával kapcsolatban kijelentette: „Bizonyos vagyok benne, nem Kosszigin szovjet miniszterelnök vagy az én erőfeszitésem hiánya okozza, ha esetleg nem találjuk meg most az a közös lépést, amelyen mindketten elindulhatunk a világéke felé vezető úton”.

RÖVIDEN a nagyvilágból

BÉCS. Országos és nemzetközi felháborodást váltott ki a salzburgi esküdtzsek ítélete: felmentette a Mauert-féle gőrgökeket, akik önkéntes SS-ként a háború alatt a lengyelországi Stanislawówban zsidók tízezreinek lemészárlásában vettek részt.

MOSZKVA. Leonid Brezsznev, Alekszej Kosszigin, Nyikolaj Podgornij, Mihail Szuszlov és az SZKP más vezetői jelenlétében megtartották a moszkvai terület pártértekezletét. Az értekezleten 330 ezer párttag és tagjelölt képviselői vettek részt.

ATHÉN. Egy athéni világi bíróság pénteken kéthónapi felfüggesztett börtönbüntetésre ítélte Krüszotomosz görögkeleti püspököt, mert az állami szervek jóváhagyása nélkül foglalta el az Athéni megyei kinevezését, és ott adminisztratív teendőket látott el. Görögországban ez volt az első eset, hogy ortodox püspököt polgári bíróság elítélt.

VARSÓ. Befejződött Varsóban az európai szocialista írók két napos konferenciája. A tanácskozáson megemlékezés történt a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 50. évfordulójára készített — a forradalomról szóló költemények — nemzetközi antológiájának kiadására.

BUDAPEST. Pénteken este indult el Nairoba, majd az oluduai szakadékhöz dr. Vértess László, a régészeti tudományok doktora, a vértesszőlősi ősemléki lelet feltárója. A tervek szerint négy hetet tölt Kenyában és Tanzániában.

MOSZKVA. A Lenin-díj-bizottság közlése szerint a tudomány és technika területén 45 művet találtak méltónak arra, hogy részt vegyen az 1966. évi Lenin-díj elnyeréséért folyó vetélkedésben.

ÚJ-DELHI. Az indiai bizottsági szervek nyolc személyt letartóztattak a szerdai vonatrobbanás ügyében. Az őrizetbe vett nyolc személy a naga nevű szakadár törzshöz tartozik. Mind a nyolcan a vonaton voltak. Egy éven belül hat vasúti merénylet történt a naga törzsbellek által lakott asszami vidékeken, és ezeknek következtében összesen 52-en haltak meg.

MOSZKVA. A moszkvai lapok pénteki számukban cikkekben emlékeznek meg a szovjet-magyar barátsági szerződés 18. évfordulójáról. A cikkek méltatják a két ország baráti kapcsolatát, politikai, gazdasági és kulturális együttműködését. Több lap fényképekkel mutatja be a szovjet közreműködéssel épülő magyarországi létesítményeket.

MOSZKVA. Péntek este Moszkva közelében képviselői megemlékeztek Kun Béla születésének 80. évfordulójáról. A Barátság Házában ünnepi est volt, és ugyanott nyílt meg a Kun Béla emlékkiállítás. Ugyancsak pénteken este Moszkvában az építők művelői otthonában ünnepi est keretében emlékeztek meg a szovjet-magyar barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási szerződés megkötésének 18. évfordulójáról.

TOKIÓ. Pénteken Tokiótól nyugatra 480 kilométerrel, egy gyárban robbanás történt. A katasztrófa következtében négy személy életét vesztette, tízen megsebesültek.

NORWICH. (Anglia) Egy föld alatti titkos radarbunkerben immár 36 óra óta ültötött ki. Az eddigi jelentések szerint a mentési munkálatokban három tűzoltó életét veszítette.

BONN. A nyugatnémet szövetségi statisztikai hivatal adatai szerint a Német Szövetségi Köztársaságban az idén januárban — az előző év azonos hónapjához viszonyítva — a létfenntartási költségek 4,2 százalékkal emelkedtek. Jelentősen megrögztek a lakbérek; 1965 decembere óta 3,8 százalékkal.

PESHAWAR. A pakisztáni Peshawarban az indiai és pakisztáni légierő vezetői közötti tárgyalások eredményeként meggyezés jött létre arról, hogy a két ország március elsejétől engedélyezi katonai repülőgépek átrepülését egymás területére fölött.

NYUGAT-BERLIN. A nyugat-berlini szociális nem engedélyezte a nyugat-berlini Szabad Német Ifjúság (FDJ) „Vietnamról van szó” című rendezvényét, amelyen neves lözölet szerkesztők akarták elmondani véleményüket az amerikaiak vietnami háborújáról. Az ifjúsági szövetség vezetője írásban tiltakozott a szociálsnál. A nyugat-berlini egyetem általános diákbizottságának (ASTA) vezetősége kollektíven lemondott, hogy ilyen módon tiltakozzék az egyetem szociálsának az ellen a döntése ellen, hogy a jövőben az egyetem helyiségeiben semmiféle politikai rendezvényt nem szabad tartani.

MOSZKVA. Moszkvában hivatalosan közölték: „1966. február 17-én éjszaka a Szeremetyeovi repülőterem felszállás közben szerencsétlenül történt TU-114 mintájú utasszállító repülőgép. Hat utas és a gép személyzete életét vesztette. A katasztrófa okainak vizsgálására kormánybizottság alakult Leonid Szimionov miniszterelnök-helyettes vezetésével”.

VARSO. Csütörtökön este kiadták az első lengyel hivatalos árvízjelentést. A víz eddig 1600 hektáros területet öntött el. Hat falu 3300 lakosát ki kellett költöztetni. A felmért anyagi kár körülbelül húszmillió zloty. (MTI)

BELGRÁD. Húsz évi börtönbüntetésre ítélték Ljubjanában France Rozman háborús bűnösét. A vádlott az olasz megszállás éve alatt a fasiszta megszállókkal együttműködve besüggött tevékenykedett, és számos hazafi bebörtönzéséért, meggyilkolásáért terhelt bünrészességgel.

Varsó. Csütörtökön este kiadták az első lengyel hivatalos árvízjelentést. A víz eddig 1600 hektáros területet öntött el. Hat falu 3300 lakosát ki kellett költöztetni. A felmért anyagi kár körülbelül húszmillió zloty. (MTI)

Kormányalakítási tárgyalások Olaszországban

Róma (MTI) Római sajtójelentések szerint a négy koalíciós párt körülből már elfogadta az új kormány összetételét. Moro miniszterelnök csütörtökön este felkereste Saragat köztársasági elnököt, jelentést tett arról, hogy a koalíciós partnerek között lehangoltság van a megállapodásra, Saragat erre kormányalakítási megbízatással ruházta fel Moro a megbízatást fenntartókkal fogadta el, mivel a kabinet végős listája még nem készült el.

Moro pénteken folytatta megbeszéléseit a koalíció pártjaival, a kereszténydemokratákkal, a szocialistákkal, a szociáldemokratákkal és a republikánusokkal. A kompromisszum előzőleg létrejött: a kereszténydemokrata jobbszárny képviselője, Scelba volt miniszterelnök és belügyminiszter lemondott a báronyszékről, valószínűleg a párt országos tanácsának előlévője lesz, míg frakcióját két másik politikus fogja képviselni a kormányban. Bár a szocialisták igényt tartottak a külügyminiszteri tisztségre, ez

ismét állást foglalt az atomfegyverek elterjedésének megakadályozása mellett. A Szovjetunió kész vállalni — mondotta —, hogy nem alkalmaz elsők atomfegyvert, ha a nyugati hatalmak kötelezik magukat ugyanerre. (MTI)

16 SZAKMA KÖZT VALASZTHATNAK A FIATALOK A MEZŐGAZDASÁGBAN

Ebben az oktatási évben csaknem 1500 mezőgazdasági tanuló vesz részt, az új oktatási tervnek megfelelően öt-hónapos bentlakásos továbbképzésben. Míg 1961-ben 8 tanteremmel és 16 szaktanárral működött 3 mezőgazdasági szakiskola, jelenleg már 6 iskola szolgálja meg a mezőgazdasági szakmunkásképzését, amelyben 18 tanterem áll rendelkezésre.

A leszerződött tanulók 16 szakma között választhatnak a mezőgazdasági nagyszakmákban. Az igény és a jelentkezés az elmúlt esztendőben nem esett össze, s ennek részben az is volt az oka, hogy nem ismerték a lehetőségeket a fiatalok, a szövetkezetek vezetői pedig nem a gazdaságuk igényeinek megfelelően alakították a szakmabeképztést. A legtöbb a jelentkező a gépész, növényvédő szakmában, viszont kevesebb a szarvasmarha-tenyésztő. A lányok elsősorban a baromfi- és zöldségtermesztő szakmára jelentkeztek. Ez helyes, azonban sokkal több a lányok számára megfelelő munkalehetőség és lehetőség, annál is inkább mert ez a két szakma egyre inkább telítődik.

A leszerződött tanulók 16 szakma között választhatnak a mezőgazdasági nagyszakmákban. Az igény és a jelentkezés az elmúlt esztendőben nem esett össze, s ennek részben az is volt az oka, hogy nem ismerték a lehetőségeket a fiatalok, a szövetkezetek vezetői pedig nem a gazdaságuk igényeinek megfelelően alakították a szakmabeképztést. A legtöbb a jelentkező a gépész, növényvédő szakmában, viszont kevesebb a szarvasmarha-tenyésztő. A lányok elsősorban a baromfi- és zöldségtermesztő szakmára jelentkeztek. Ez helyes, azonban sokkal több a lányok számára megfelelő munkalehetőség és lehetőség, annál is inkább mert ez a két szakma egyre inkább telítődik.

A Njono-perben az ügyész halálbüntetést kért

Djakarta (MTI) Njono-ra, az Indonéz Szakszervezetek Központi Szervezetének (SOBSI) elnökére halálbüntetést kért az ügyész. Datuk Mulia, a vád képviselője a katonai bíróság előtt kijelentette, hogy „Njono bűnösségéhez nem fér kétség” s hogy nem sikerült bebizonyítani a jobboldali katonatisztek titkos szövetségének, a „tábornokok tanácsának” létezését, amelyre a vádlott hivatkozott. Az ügyész az államnykisérletben való részvétellel vádozza Njont, noha a politikusa a kikényszerített terhelő vallomását a bíróság előtt visszavonta, és rámutatott, hogy politikai tanácskozáson vett csupán részt a szeptember 30-i akció megelőzésén.

A katonai bíróság előtt kijelentette, hogy „Njono bűnösségéhez nem fér kétség” s hogy nem sikerült bebizonyítani a jobboldali katonatisztek titkos szövetségének, a „tábornokok tanácsának” létezését, amelyre a vádlott hivatkozott. Az ügyész az államnykisérletben való részvétellel vádozza Njont, noha a politikusa a kikényszerített terhelő vallomását a bíróság előtt visszavonta, és rámutatott, hogy politikai tanácskozáson vett csupán részt a szeptember 30-i akció megelőzésén.

A leszerződött tanulók 16 szakma között választhatnak a mezőgazdasági nagyszakmákban. Az igény és a jelentkezés az elmúlt esztendőben nem esett össze, s ennek részben az is volt az oka, hogy nem ismerték a lehetőségeket a fiatalok, a szövetkezetek vezetői pedig nem a gazdaságuk igényeinek megfelelően alakították a szakmabeképztést. A legtöbb a jelentkező a gépész, növényvédő szakmában, viszont kevesebb a szarvasmarha-tenyésztő. A lányok elsősorban a baromfi- és zöldségtermesztő szakmára jelentkeztek. Ez helyes, azonban sokkal több a lányok számára megfelelő munkalehetőség és lehetőség, annál is inkább mert ez a két szakma egyre inkább telítődik.

Megtartották a gépkocsinyereménybetétkönyvek 19. sorsolását

Az Országos Takarékpénztár pénteken délután Budapesten tartotta a gépkocsinyereménybetétkönyvek 19. sorsolását. A húzáson az 1965. október 31-ig váltott és az 1966. január 31-én még érvényben levő 10 000 és 5000 forintos nyereménybetétkönyvek vettek részt.

A sorsoláson 76 645 tízezer forintos betétkönyvre 92, 187 554 ötezer forintos betétkönyvre pedig 113 autót sorsoltak ki

A 10 000 forintos betétkönyvek közül nyertek:

8 005382	Skoda 1000
8 005681	Skoda 1000

Az 5000 forintos betétkönyvek közül nyertek:

8 501131	Trabant Lim.
8 507232	Wartburg Lim.
8 507293	Wartburg Lim.
8 517437	Trabant Lim.
8 517440	Skoda 1000
8 518458	Skoda 1000

A gyorslista közvetlenül a esetleges számbiháért felhúzás után készült, ezért az

esetleges számbiháért felhúzás után készült, ezért az

Hatvan országgal tartunk fenn kulturális kapcsolatokat

Dr. Bognár József akadémikus, a Kulturális Kapcsolatok Intézetének elnöke pénteken sajtótájékoztatót tartott. Elmondta, hogy Magyarország elsősorban a Szovjetunióval és az európai szocialista országokkal létesített kölcsönös kulturális és tudományos kapcsolatokat gyümölcsözők. Az utóbbi időben a többi országok közül leginkább Franciaországgal és Olaszországgal javultak kapcsolataink, továbbá eredményesnek mutatkozik az együttműködés Angliával, Ausztriával, Finnországgal, Svédországgal is.

Kulturális vonatkozásban összesen harminc országgal létesítettünk eddig államközi egyezményt, a kapcsolatok köre azonban ennél sokkal bővebb, körülbelül hatvan országra terjed ki összesen.

Növendékhangverseny

A Kodály Zoltán Zene-művészeti Szakiskola február 19-én, szombaton este fél 8 órai kezdettel volt növendékei számára hangversenyt rendez. Felléptek: Andrassy Pál, Bartha Zolt. Klincsics Margit, valamint vendégként Paul Felix Eglesias kubai származású főiskolai hallgató.

Az intézet tavalyi tevékenységének adataitól dr. Bognár József megemlékezett, hogy összességében több mint 1600 képző- és iparművészeti, festő- és egyéb kiállítás, továbbá mintegy 300 különféle tematikájú bemutatót rendezett a Kulturális Kapcsolatok Intézetének. Az idei kiállítások közül a legjelentősebb a párizsi magyar képzőművészeti látlat lesz, amelynek a honfoglalástól napjainkig terjedő anyagát a nyáron mutatják be a francia közönségnek. (MTI)

ÖSSZE

Egy... Végigjárta a mújavitó helyeit, Oláh István Sándor, az ország titkár sággal mu szerszámok eszközeit, ötletei és kaja nyom a feladatok — Barh ten-nyomó sértelt mű mondja O talosműve magyarárz történetét. Elmondta levegőmól készszerelű szes emese megvalósít galom kez járműjavít újítási jav dolgozók, 1500-at fog be. A kisé

A F... tal az álli sok kísérle levezést és levezede e hely koll uzenben: leti műhel mühely. Az ő ötlet szakmai ta ne van e ben, s ern lehetnek. Az újít jó munká sa is isn vállalatok versenyben között van is kapnak újításokat, több mint totipusát k kicsinyítet a műhely mélykocsi müzeuma, kes model készíti és mutatták rendezett

Ez a jól lektiva ed nem kapc listabrigád miert, arr Mihály, a vezető adi — 1958 először be galomba, ták: a mi het érték szabja me vaslatot k re, próbár lehet meg re az utó zott ez a alakíthat brigádunk Kálmánró

S ime, a cialista ci névsora: katos, bri ván műve kai felelő

NAPLÓ
2. oldal — 1966. február 19.

Jegyzetek filmjeiről

Az aranycsempész

— FRANCIA FILM —

Belmondóval utaztam. Párízsból indultunk. Két óra alatt megjártuk Barcelonát. Hajón átkeltünk a Földközi-tengeren Beyruhába. Innen Aleppoba, majd Athénba kocsikáztunk egy Triumph Sporton. Halászbárkán Olaszországba és autóstoppal Brémába mentünk. Az útvonal minden idegenforgalmi nevezettségét megérettük, barátom, Belmondo szerelmi kalandjait a különböző országok szálloda viszonyai is bepillantást engedtek. Mindez csak Belmondo és csinos partnere, a tehetséges Jean Seberg társaságában nem volt fázás. Az aranyhajszát Rejtő szellemesebben megírta már. A tizennégykarátos autó humorát csak nehezen tudta pótolni a párizsi vagány könnyedsége, mert sajnos a rendező komolyan vette az egyébként lehetetlen történetet. Amilyen jól esett a szórakoztató utazás, olyan elviselhetetlen volt a kalandfilmek minden kellékét fevonultató epizódok nyomászó tömege. Sok jó péntek kiaknáztalanul maradt, a zsűfolságot megem tudta elkerülni a rendező. A feszültséget sem tartotta egy szinten, a fokozásról nem is beszélve, melyre képtelen volt. A film adós maradt azzal az iróniával, amely ma egyedül tehet sikerültté egy kalandfilmet.

Szóval két órán keresztül Belmondóval beutaztam a fél világot, s hogy jól szórakoztam, azt neki köszönhetem, mert ő se vette komolyan a hajszát, csak utazott és igyekezett jól érezni magát, amitől mi is kellemesen töltöttük társaságában a két órát.

K. P.

Kedves család

— DAN FILM —

A dán filmgyártás eredményeiről keveset tudunk. Ritkán jut el hozzánk dán film, s ez kizárja a tájékozódás folyamatosságát. Amit a Kedves család című film elárul, nem több jó üzleti érzéknél, a technikai lehetőségek korlátozott diszkreciójával történő használatánál, és közepes művészi színvonalánál.

A film a szatíra igényével készült, de csak ravaszkodó, vidám történet lett. Helyenként ugyan felfedezhetők egy megbocsájtó mosolygósan ironikus magatartás elemei, valahányszor azonban sor kerülhetne a társadalombírálat élesebb megnyilatkozásaira, azonnal érezzük a bújkáló, az események mögött átderengő, huncutkás mosoly megbocsájtó gesztusát, amivel a film alkotói állandóan bizonyítani akarják azt a tételt, hogy a szóbanforgó történet szereplői, minden hibájuk ellenére, a maguk módján valóban kedves emberek. És ennél többet nem is lehet elvárni tőlük, hiszen az adott társadalmi helyzetük erre determinálja őket. Ez a film alkotóinak alapvető magatartása, és ez az oka annak a történelmi, hamis légkörnek is, amit a néző a film elejétől a végéig, állandóan érez.

Egyetlen tényező, amit a film kertelés nélkül megfogalmaz: a polgárság eszközében egyáltalán nem váltogat, minden áron történő feltöréskére. A vagyonszerzés gátlástalanságától, a család anyagi áldozatok árán is arisztokratává maszkírozásáig érzékelhetjük ezt a folyamatot. A családító tudatosan és

tverszerűen hajtja ezt végre. előre elgondolt stratégia alapján, bár a happy end módoját valamit ezen az elgondoláson. A család tagjának magatartása, kapcsolatai, viszonylatai mögött azonban teljes bizalommal kitapintatható a társadalom farkastörvényei.

A film szinpadai műalapján készült. Érezhető ez minden jelenetben. A szinpad által meghatározott drámai kereteket az alkotók nem igyekeztek áttörni, a film nyelvére lefordítani. Minden jelenet külön-külön megkomponált szinpadai szituációként hat. A táncos, zenés revü betétek pedig nagy mértékben

járulnak hozzá a figyelem mellékvágányra tereléséhez. A film egészében véve terjedős, helyenként öncélúan játékos, részletező, mintha a rendező is szívesen időzne a család körében. Túlságosan gyakran fordulnak elő elkoptatott, sablonos fordulatok, sőt a filmalkotásnak olyan eszközei, melyek ma már kevésbé használatosak, ezért a korszerűtlenség hatását fokozzák.

Az alakítások közül Lily Broberg tetszett leginkább, aki néhány jelenetében a legelőbb, legkarakterisztikusabb figurát keltette előtérbe. Gunnar Lauring szígy-vevő nyakkereskedő figurájára, és Ghita Nörbi bájos egyéniségére lehet még szívesen visszagondolni.

M. V.

Fazekas Mihály és Debrecen

Kiállítás a Déri Múzeumban

Debrecen nagy szülőtte, a költő és természettudós Fazekas Mihály születésének 200. évfordulója alkalmából rendezték meg a debreceni Déri Múzeumban a volt főhadnagy életútjának és életművének minden lényeges mozzanatát bemutató, dokumentáló kiállítást.

A kiállítás törzsanyagát a Déri Múzeum saját anyaga képezi, de a kiállítás rendezői az ország nagyobb gyűjteményeiből is összeszedtek minden lényeges Fazekas-emléket. Így vált lehetővé, hogy a költő életének sok-sok apró eseményével is megismerkedhet a kiállítás látogatója, amellyel, hogy az egyéni sorsfordulók titkaiba is, szinte már a „kortárs szemével”, beleláthat, véleményt formálhat.

Eredeti kéziratok

Részletesen foglalkozik a kiállítás Csokonai és Fazekas barátságával és irodalmi szövetségével. Megtalálható Fazekas nagyapjának és magának a költőnek végrendelete. E két fontos emlék még sosem volt kiállítva, most ismerkedhetnek vele első ízben az irodalombarátok.

Fontos jellemzője a kiállít-

ásnak, hogy nagyon sok eredeti kéziratot tartalmaz, amelyeknek jórésze a műzseum anyagából került ki. A másik lényeges vonás: a régi-új ismert Fazekas-hagyatékok mellett ott találhatók a legújabb dokumentumok, a nemrég felfedezett emlékek is. Így például a szakmailag is érdekesség számba menő növény-jegyzék, amelyet a botanikus Fazekas a magyar füvészkiadvány előkészítendő vetett papírra.

Ritkaság számba megy a kiállított — egyetlen fenn-

VASARNAP DÉLELTŐ HOLLÓ LÁSZLÓ DEDIKÁL A CSOKONAI KÖNYVESBOLTBAN

Számos gyűjtő, műbarát s Holló László művészetének tisztelője fordult a művészhöz, a szerzőhöz és a debreceni Csokonai Könyvesbolt vezetőségéhez azzal a kéréssel, hogy az Alföldi és a Kossuth Nyomda gyönyörű terméket, Dr. Tóth Ervin művészettörténész Holló Lászlórt írt monográfiáját a mester és a szerző közösen dedikálják. Holló László Kossuth-díjas művész vállalta, hogy elegt tesz a kérésnek s vasárnap déleltől fél 11 órától 11 óráig a Csokonai könyvesboltban a szerzővel együtt dedikálja a róla írt művet s azokat a könyveket is, amelyeket már korábban megvásároltak.

Betű-ország

leendő polgárai

Több mint egy éve történt az eset, de elfelejteni azóta sem tudom. Fekete kendős, tőpördött öregasszony szólított meg a postán. Előbb csak a kezébe szorongatott, agyongyűrött cédulácskát adta ide, hogy írjam le róla a fia címét a borítékra, aztán szegyéllösen arra kért, hogy a levélpapírra is írjak. A szöveg rövid volt, csak ennyi: „Édes fiam, gyere haza, apád beteg, látni szeretne, csókol anyádd”. Szívesen leírtam e pár szót. Aztán elpanaszolta az idős asszony, hogy mindig idegeneket kell megkérnie, írjanak a fiának, mert ő nem ismeri a betűt. A levelet is mindig mással olvastatja fel. Iskola helyett libát őrzött, aztán cselédeskedett, nem jutott idő sosem a tanulásra. Ha lenne valaki, aki megtanítaná, még most is megpróbálná, legalább a fia nevét leírni.

Ez az eset jutott eszembe alig fél éve, amikor a Szomjúság című kisfilmet láttam. Azt hiszen akkor értettem meg igazán az öreg nénikét. Mert, amikor azt mondta, hogy még mindig tanulna, bizony hitelesen elmosolyodtam. Ezen a kisfilmen éreztem meg, hogy micsoda határtalan lehet az írás-olvasás utáni vágy, amikor az öreg, barázdált arcú, kérges, elnehézt tenyerű emberek bűlték az iskolapadba és reszketős kézzel próbálták: fel-kis kerek-le-gyá hurok, és kialakult a girbe-gurba bé betű. Az iskolaablakon benéztek — akik szegényből, félelemből vagy ki tudja miért nem mertek bemenni a tanyterembe, s csak kívülről nézték a bennülőket — arcán, szemén láttam azt a bánattal, lemondással vegyes szomjús-

ságot, ami a postai öregasszony fáradt szemében is felillant egy pillanatra a tanulás említésére a búcsúzásnál. Ezek a gondolatok jutottak eszembe a minap is, amikor a Hajdúnánási Városi Nótánacs teli tanfolyamának harmadik napi előadását hallgattam. Péter Lajosné, a nótánacs titkára a város és a nótánacs művelődési helyzetéről, programjáról beszélt. Többek között elmondotta, hogy a városban az 1960-as népszámlálás adatai szerint 857 analfabéta van, s közülük 506 nő.

Elgondolkodtató ez az adat és szinte kínálja magát. A hajdúnánási asszonyok meghallották, kezdték el a kínálást és egyszerűen megdöbbentéssel tették emlékeztetőre az 1966. évi teli tanfolyamot. „Ne legyen irástudatlan nő” címmel mozgalmat indítottak. A mozgalom célkitűzését azonnal meghatározták: minél több nőt igyekeznek rábeszélni, iratkozzon be az alapsimemeti tanfolyamra, az idősebbekkel egyenlőleg foglalkoznak, vigyáznak arra, hogy a fiatalok ne maradjanak ki az iskolából és segítenek az analfabéták felkutatásában.

Nagyszerű célokat tűztek maguk elé a hajdúnánási asszonyok. Csak elismerés és dicséret illeti őket. Olyan vállalkozásba kezdtek, amely a sors, az élet igazságtalanságát akarja felszámolni. Azokan akarnak segíteni, akik önhibájukon kívül kerültek az írás-olvasás tudatlanság sötétjébe. Nincs szörnyűbb annál, ha valaki elveszti a szeme világát és nem láthat többé. De az is rettenetes dolog, ha valaki hiába nézi a messziről érkezett levelet, a világ dolgáról hírt adó újságot, a szórakozást,

felüdülést jelentő könyvek lapjait, nem lát benne kuszát, rejtelmet vonalaknál egyebet. Az írni-olvasni nem tudók naponta számtalan hasznos dologtól, érdekes élménytől esnek el. Ezeket az embereket segíteni, ezeket bevezetni a betűk országába, megkönnyíteni nekik a környező világ jobb, mélyebb megismerését, megértését velük az olvasottakat, amelynek segítségével kiléphetnek szűk, közvetlen környezetükből a nagy közösség világába — ebben van a nótánacs asszony, lányai kezdeményezésének nagyszerűsége. De ezeken kívül apró dolgokban is bennéjük, tehetetlenebb az analfabéta ember. Nem tud segíteni gyermekének a tanulásban, öreg korára, amikor a fiókák mind kirepülnek a fészekből — csak másokkal írathat, másokkal olvastathat levelet. Pedig milyen nagy öröm, az öregséget megszüpítő öröm, az unokáik első betűit, a gyermekeik leveleit sokszor elolvasni, szinte megtanulni. Ezért nem lehet azt mondani: az analfabéták túlnyomó többsége 50 éven felüli — kár azokra már időt fecselelni. A hajdúnánási nótánacs ezért foglalta célkitűzéseibe az egyéni tanítást. Az öregebbeket, akik már szegyelnek az iskolapadba ülni, vagy fáradságos estéknél elmennek otthonról, felkeresik a nótánacs aktivistái és segítenek nekik.

Hogy mennyire nem csak hirtelen fellelkesülés e mozgalom megindítása, azt mindennél jobban bizonyítja, hogy a javaslat után sorra jelentkeztek szó-lásra az asszonyok és azonnal megtekintették vállalásaikat. Az első között vállalta el ismerős írni-olvasni nem tudó asszony tanítását Barabás Ernőné, Doma Ferencné, Hegedűs Miklósné és még sokan mások.

Negyven betű az ábécénk. Ha hetente csak egy betűt sikerül az újdonsült tanítónak megismertetniük majd tanítványaikkal, akkor sem kell egy év, s Hajdúnánáson ritka lesz az olyan asszony, aki ne tudná leírni a nevét. Lehet, hogy nehéz munka lesz, hogy sok fáradságot igényel, hogy lesz, akik százzal is kérni kell, hogy tanuljon, de ha egyszer sikerül felébreszteni a betű iránti szomjúságot, nyert ügyünk van.

Mejjejegyzés a státuszokról

Elkészült a polgári új gimnázium. Szép, modern épület, hétmillió forintba került, s ha vannak is kisebb hibák, mégis nem sokkal ezélt teljesülhetett a diákok és tanárok vágya: átköltöztek az új épületbe. Az immár négy évfolyammal működő középiskolának nem kell többé albertletben lakni az általános iskola épületében, sőt átmenetileg a nyocadikosoknak is itt tudtak tantermeteket biztosítani, s így Polgáron elérték azt, amit nagyon kevés iskolában lehet megvalósítani: a felsőtagozatosok mindig déleltől járnak, csak az alsó tagozat osztályai váltják egymást. Jó érzés, nagy öröm, a munka is jobb kedvvel megy a szép környezetben, talán nem is lehet rosszul tanulni a tágas, világos, műanyagpadlós termekben, korszerű előadóknak, s a modern kis asztalokkal berendezett tanulószobában.

Mert tanulószoba is van a gimnáziumban. Kell is, hiszen a diákok egy részének csak úgy oldható meg a nyugodt felkészülése és főként az ebédelése, ha tanulószobára is jár. A tanulószoba rendben is van, ebédet azonban még mindig az általános iskola napközijében kapnak a gimnazisták is. Nem azért, mintha nem lenne konyha, ahol főzzenek nekik, nagyon szép, modern, jól felszerelt konyhát építettek az összes szükséges helyiségekkel együtt, csak éppen nem főznek benne. Pedig lehetne — ha lenne, aki főzjön.

Szakács is akad Polgáron, konyhalányt meg éppen-séggel nem nehéz dolog találni. Ha van rá státusz. Jelen esetben azonban nincs. Nincs, mert az ősszel, amikor az iskolákban megindult az élet, senki sem merete elhinni, hogy a gimnázium valóban készen lesz december 31-re, s még a tél folyamán átköltözhetnek oda a diákok. Ezért hát a tervezésnél nem biztosítottak státuszt, most pedig már valóban nehezen megoldható. Még a takarítással is baj van az új iskolában, egyetlen takarítónő állást sikerült valahonnan előteremteni, a tantermeteket maguk a gyerekek söprik, törülgetik, ami önmagában nem baj, hiszen egy kis munka nem árt meg nekik, de hát ekkora épülethez mégis legalább két dolgozó kellene.

Élég sok bosszúságot szereztek már az építési válságok a határidők eltolódásával, ebben az esetben azonban éppen az okozza a problémát, hogy hamar, azaz határidőre készen lettek. Az idén végző diákok örülhetnek: teljesült a vágyuk, az új épületben ballaghatnak, ott izgulhatnak az érettségi ideje alatt. Hogy továbbra is a rendkívül zsúfolt napköziben kell ebédelni, vagy később talán vállalni azt, hogy az átszállított ételt fogyasszák a szép új ebédlőben — kis öröm az örömben. Néhány hónapról van szó csupán az iskolai év végéig, szeptemberre már minden megoldódik, ne legyenek túlzott igényeik, ki lehet bírni.

Persze, hogy ki lehet bírni, bár ennyi lenne a legnagyobb gondunk! Csak éppen bosszantó, mert ismerjük a megye napközi otthonainak helyzetét, tudjuk, hogy ha háromszor annyi lenne, az sem lenne elég. Rossz látni hát egy ilyen igazán szép, korszerű konyhát, amelyben nem főznek, hacsak néhány hónapig is. Mert nincs státusz — az előrelátás hiánya, a tervezés bátor-talansága miatt.

N. Zs.

Hegedű és zongoraszonáta-est

Két fiatal művész, Boda Eszter és Miklós György hangversenztér csütörtökön este a Zeneművészeti Szakiskola termében. A koncert súlypontja

az 1962-ben végzett Boda Eszter szereplésére jutott, mert partnere csupán két mű előadásába kapcsolódott be. A nagygényű műsor élére Bach g-moll szonátája került. Alapos felkészültséggel, aprólékosan finom kidolgozással adta elő a barokk zene egyik legpoétikusabb hegedűművét Boda Eszter. Valósággal „férfias” erővel, orgonaszzerűen zengtek vonója nyomán a fuga akkordmenetel, s száguldozó írásmával meglepett a befűző tétel: csupán a Siciliano lírai „átélését” nélküldtük.

Beethoven „tavaszi”, majd Brahms d-moll szonáta előadásába belekapcsolódott Miklós György is, kiben kiváló kamaramuzsikust ismertünk meg. Miklós jól átérte Beethoven alkotásának hősiességét, és Brahms melankolikus líráját. A gyors tételek lendülete mindig jól érvényesült játékaiban, azonban a lassú részek helyes tolmácsolása érzékenyebb színváltást igényel. Bár Boda Eszter igyekezett tónusát érvényesíteni sokszor túlzott vibrációjával is.

A műsor végére maradt a legsúlyosabb szám, Bartók szonátája, melyet a mester Yehudi Menuhin megrendelésére szerzett Askeri-üldülése közben Amerikában. (Menuhin be is mutatta New Yorkban 1944. november 26-án.) A tömörkedő nehézségben bővelkedő mű előadását alig vállalja Hegedűs, ezért fokozott elismerés illeti a fiatal szereplőt, ki már diplomahangversenyén játszotta Bartók remekét. A négytételű nehézségszonáta első tételében kis „húzás” is eszközölt az előadó. A figyelemreméltó előadásból kiemeljük a kromatikában bővelkedő fuga helyes, polifonikus értelmezését, s a harmadik tétel remek márdarhang utazásait üveghangok és trillák megszólaltatásával. Remekelt a befűző tétel figuratív jellegű meneteinek briliáns megoldásával is. Boda Eszter teljesítményét teljes méltánylás illeti.

Juhász Judit

Sonkoly István

Uzemképes, jó állapotban lévő

olajkályhát

tartozékaival, jogfolytonossággal

megveszünk.

Fémfeldolgozó Ktaz Debrecen, Vígkedvő Mihály utca 50. sz.

NAPLÓ

4. oldal — 1966. február 19.

Élelmiszerek védelme besugárzással

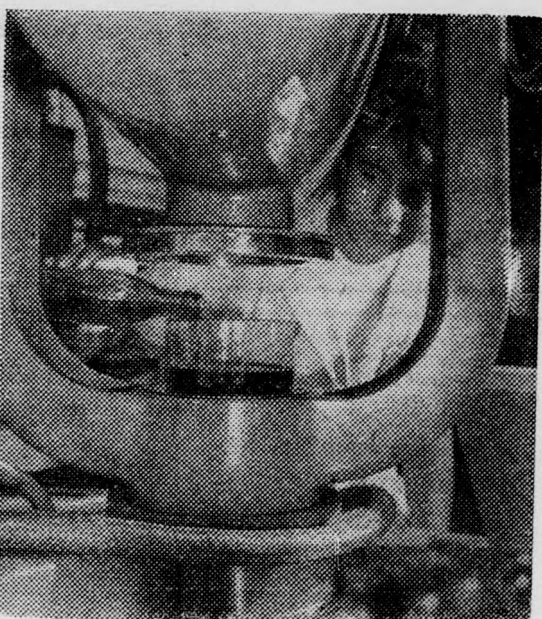
A legszelebb nepréteget érintő tudományos munkát végeznek az élelmiszerek tartósítása érdekében a Központi Élelmiszeripari Kutatóintézetben. Dr. Farkas József kérdéseinkre a következőket mondotta.

Jelenleg azt vizsgáljuk, hogy a nagyenergiájú radioaktív sugárzások felhasználásával miképpen lehetne az vizsgálni, rek romlását megakadályozni, illetve tárolási veszteségeinket csökkenteni. Laboratóriumi kísérleteinkben például jó eredményeket értünk el a szamóca tárolási idejének besugárzásos meghosszabbításával. E keresett gyümölcsünk értékesíthetőségét és szállításra való alkalmasságát nagyon korlátozza a romlókonszisztencia. Becslések szerint a friss gyümölcsök romlási vesztesége a termelőtől a fogyasztóig eléri a 10-20 százalékot. Ha a gyümölcsök „élettartalmát” csupán néhány nappal sikerül meghosszabbítani, nagy mértékben csökkennek ezek a veszteségek. Vizsgálataink szerint viszonylag kis sugárdózisokkal — amelyek a gyümölcsöknek sem a küllemét, sem az ízét nem befolyásolják — a tartósság legalább két-háromszorosára növelhető.

Nagy veszteségeket lehetne elkerülni a tárolásra szánt szemestakarmányok besugárzásával, a radioaktív sugárzással a raktári rovarkártevők is elpusztíthatók. Vizsgálataink szerint ez a módszer különösen a sörárpa esetén sokat ígér, mert a rovarkártevőket elpusztító sugáranyag egyáltalán a malátázási veszteségeket is jelentősen csökkenti, anélkül, hogy a besugárzott árpából készülő malátá minősége romlana.

Hallhatnánk valamit az új kutatásokról?

Hazánkban a sugárzásos tartósság kutatása szervezeten 1958 óta folyik. Az elmúlt évek során többek között a raktári rovarkártevők elpusztítása, a gyümölcslevek és egyes friss gyümölcsök, baromfi hússugárpasztörözése, a melasz csiramentesítése, a fűszerpaprika-örlemények csiramentesítése, a nagy nedvességtartalmú szemes-termények tárolhatóságának megnevelése, a burgonya csirmentesítése és a sörárpa besugárzása területén jártak edvezve eredményekkel a kísérletek. Kutatásokat végeznek

Besugárzáshoz készítik elő a tartósítandó gyümölcslevet. (MTI foto — Bereth Ferenc felvétele)

még a Kertészeti és Szőlészeti Főiskolán és újabban a Dél-dunántúli Mezőgazdasági Kísérleti Intézetben.

— Megfelelő teljesítőképességű sugárforrás hiányában

A Taal vulkán újabb kitörésre készül

Fülöp-szigeti és amerikai vulkanológusok szerint számolni kell, hogy a Manillától néhány mérföldre fekvő Taal vulkán néhány éven belül ismét kitör.

Legutoljára 1965. szeptember 28-án tört ki ez a vulkán, miután 54 évig szunynyadt. Több száz méter magasságig emelkedett a hegyből a hamu és a láva. Kétszáz ember halt meg a kitörés következtében. Ötven család elveszítette otthonát és több millió peso értékű anyagi kár keletkezett.

Néhány hónappal a kitörés előtt a vulkán körülvevő hőmérséklete 10 fok Celsiusz-

ÚJ EREDMÉNYEK A KÖZPONTI ÉLELMISZERIPARI KUTATÓ-INTÉZETBEN

eddig nem léphettük túl a laboratóriumi kísérletek kereteit. Az eljárás megvalósítása jelentős beruházásokat igényel, megéri azonban a fáradságot, mert a károk, amelyek ellen ily módon védekezni lehet, — rendkívül nagyok, például a tárolt szemestermények 5-10 százaléka raktári rovarkártevőknek esik áldozatul.

— Az ilyen és ehhez hasonló károk megszüntetése mellett a tartósság fokozásával például csökkenthető a nyersanyagok élelmiszeripari feldolgozásának erősen szezonjellege, egyenletesebbé tehető az élelmiszerellátás és nagy mértékben kiterjeszhető a gazdaságos exportszállítás. Várható tehát, hogy az új eljárás az elkövetkező években fokozatosan tért hódít világszerte, így hazánkban is.

HÍREK A TUDOMÁNY VILÁGÁBÓL

ÚJDONSÁGOK A „FELTALÁLÓK VÁSÁRÁN”

Március 11-én nyílik meg Brüsszelben a feltalálók nemzetközi vására, amelyen ezúttal húsz ország feltalálónak több mint ezer ötletét mutatják be.

A nyugatnémet találmányok között szerepel egy hajnyíró-gép, amely a legegényibb fűrészurak elkészítésére alkalmas, továbbá egy cuclisüveg beépített hőmérővel. A belgák találmái fel az a telefonriasztó berendezést, amely a rendőrségnek automatikusan megadja a hívó állomás tulajdonosának nevét és címét. Francia találmány a tranzistorral működő telefonkészülék, amely ki nem hallgatható telefonbeszélgetéseket tesz lehetővé. Egy svájci gép önműködően „felmászik” a fára és megnyírja a gallyakat. Szerepel még a bemutatandó találmányok között Braille írással működő írógép, több mint 130 féle új építőanyag és mintegy 150 féle autómotor.

A kilenc napig tartó kiállításra 150 000 vendéget várnak. (AP)

VESELYES SZÍN

Dán statisztikák szerint a legveszedelmesebb autósín a fekete. Az összeütközések 61,3 százaléka fekete kocsi között történt, 32,6 százalékban karambolozik sötét kocsik világgal és csak 6,1 százalékban két világos kocsik egymással. Ezt azzal magyarázzák, hogy a fekete vagy más sötét színű éjszaka beleolvad a háttérbe és rosszul látható. (Magazin Polski)

METÁN A VÍZBEN

A középpafrikai Ruanda közfarsaságban levő Kiwu-tó vizének vizsgálatánál kiderült, hogy 300 méter mélységben különleges vízréteg helyezkedik el, amely nagyjából 25 méter „vastag”. Ebben a rétegben minden köbméter víz fél köbméter éghető metánt tartalmaz. A tó, amely majdnem akkora, mint Belgium — a becslések szerint — több mint 50 milliárd köbméter metánt „rejteget”.

ÚJ FURNÉRLEMEZ

Az egyik amerikai vállalat a Furtaflex néven új furnérle-

mezt hozott forgalomba. Valódi fából készül, de olyan hajlítható, hogy sarkosan is be lehet vele fedni minden felületet, ugyanakkor rendkívül kemény, ellenáll a savaknak és nem látszik meg rajta semmiféle folt, még az égés sem.

A néhány milliméter vastag lemez igen erős vinilréteggel van bevonva és alumínium fóliával van bélelve. Bárki bármilyen fa, fém vagy üveg felületre minden különösebb szak tudás nélkül felrakhatja. (Newsweek)

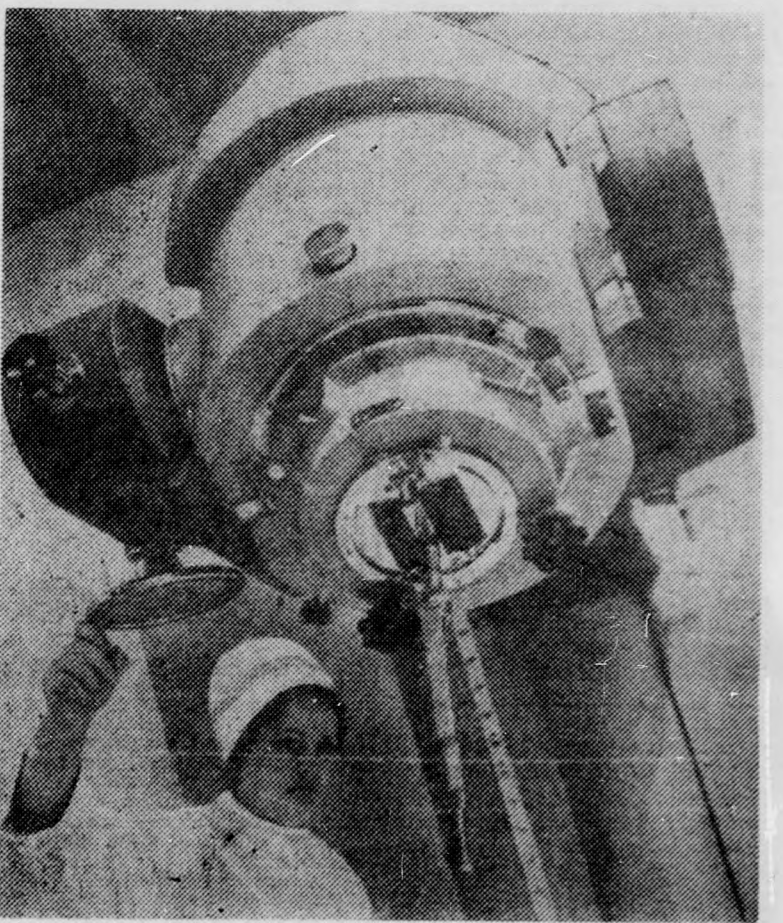
500 ezer orvos, 45 ezer kutató...

Az Orosz SZSZK-ban több mint 136 millió fordítanak gyógyászati intézmények építésére 1966-ban. Ez az összeg 11 százalékkal haladja meg a múlt évi előirányzatot.

Befejezik az épülő kórházakat és poliklinikákat Moszkvában, Leningrádban, Szverdlovszkban, Belgorodban, Kaluzsában és más városokban. Az egészségügyi létesítmények a legkorszerűbb berendezést és felszerelést kapják. A kórházak számát a közfarsaságok számától a kórházi ágyak száma 1966-ban 18 ezerrel növekszik. Ebben nem szerepel a vállalati vagy a szövetkezeti kórházak férőhelye.

Tekintélyes összegeket költenek a tudományos munkára. Moszkva mellett megnyitnak egy új klinikai létesítményt a vírusos fertőzések elleni módszerek tanulmányozására. Befejezik Leningrádban a gyermek-orthopéd kutató intézet építését. Új épületeket kapnak a gorkij, rjazanyi és tomszki orvosi főiskolák.

A szovjet emberek egészségének szolgálatában ma 500 ezer orvos, 45 ezer kutató-orvos és 1 millió 600 ezer egészségügyi dolgozó munkálkodik.

— Daganatok radioaktív anyagokkal történő kezelésére alkalmas készülék

TUDOMÁNYOS ÉS MŰSZAKI FORRADALOM

A magyar antibiotikum-gyártás

Az antibiotikumok felfedezése valószínűleg forradalmat idézett elő a gyógyításban. Addig elképzelhetetlen hatású fűszerpaprika-örlemények csiramentesítése, a nagy nedvességtartalmú szemes-termények tárolhatóságának megnevelése, a burgonya csirmentesítése és a sörárpa besugárzása területén jártak edvezve eredményekkel a kísérletek. Kutatásokat végeznek

Amikor a háború véget ért, az amerikai gyógyszeripar előtt minden addiginál nagyobb üzletlet lehetősége tárult fel. Ezért az antibiotikumgyártás módszereinek közzétételét azzal az érveléssel tagadták meg, hogy olyan terjedelmes anyag kiadása semmiképpen nem fizetődne ki. Viszont a világ minden országában a betegek milliói és az orvosok tízezrei várták, kívánták, követelték az új gyógyszereket.

Ilyen körülmények között kellett megindítani hazánkban az antibiotikumgyártást.

Roppant nehézségek

A kormány által megbízott magyar kutatók óriási nehézségek előtt álltak, amikor megkapták a feladatot, hogy szervezzék meg a magyar antibiotikumgyártást. Körülbelül ott állottak, ahol az oxfordi csoport, miután Fleming felfedezte a Penicillium notatum nevű gomba mikrobaórákat. Azonban mint tudjuk, az oxfordi csoportnak több mint tizenkét év kellett hozzá, míg szakadatlan kísérletezés után végül is elenyészően csekély mennyiségű penicillint elő tudtak állítani és néhány embert meg tudtak gyógyítani. Arról se feledeztünk meg, hogy az Egyesült Államokban huszonkét intézet közel másfél évi munkájára volt szükség, míg százmillió dolláros költséggel az első kiló

penicillint elő tudták állítani. (Ez már egyben a gyártás megszervezését is jelentette.) De a lényeg: közel tizenöt évi munkába és több mint százmillió dollárba került a gyártás első megszervezése.

A magyar kutatóknak sem ennyi idő, sem ilyen roppant anyagi eszközök nem álltak rendelkezésükre, egyedül néhány rendkívül alacsony termelékenységű gombatorzszel rendelkeztek, amikor a kutatást megkezdték.

Kutatóink előtt a következő feladatok álltak: növelniük kellett a rendelkezésükre álló törzsek termelékenységét, állandósítaniuk kellett a törzsek előnyös tulajdonságait, ki kellett dolgozniuk a termelés (tenyésztés) nagyüzemi módszereit és persze, meg kellett al-

kotniuk a nagyüzemi termeléshez szükség gépeket.

Újra-felfedezés!

Lényegében tehát azt a munkát kellett elvégezniük, amit az a bizonyos 22 amerikai intézet végzett el. Vagyis: újra fel kellett fedezniük, újra fel kellett találni a penicillingyártás hihetetlenül bonyolult módszereit.

Szinte hihetetlen, hogy vállalkoztak erre a feladatra, de talán még hihetlenebb, hogy igen rövid idő alatt meg is oldották. Egyáltalában nem túlzás, ha azt mondjuk, hogy csodálatra méltó teljesítményük megérdemli a magyar nép halálját és elismerését.

Ugyanott kezdtek el a munkát, ahol az oxfordi csoport. Az oxfordiak ágytálakban tenyésztették a gombatorzszeit, a mieink uborkásüvegekben... Egészen elképesztő, hogy a kutatás megkezdése után néhány év alatt már meg is indult a debreceni BIOGAL Gyógyszergyár építése... Talán mindennél jobban jellemzi kutatóink eredményes munkáját az a tény, hogy hazánkban hamarabb indult meg a penicillin gyártása, mint Jugoszláviában, Csehszlovákiában és Lengyelországban, holott ezek az országok az UNESCO útján a háború után kaptak egy-egy leszerelt penicillingyárat. Természetesen a mi kutatóink is kaptak segítséget a testvéri szocialista országoktól. Például a

moszkvai ipari antibiotikum-kutató intézettől jól termelő gombatorzszeit kaptak. De valóban rendkívül nagy érdemeket ez semmiképpen nem csökkentheti.

A kutatók

Kutatóink sorában elsőnek kell megemlíteni Johan Béla professzort és dr. Lavrekovich Istvánt. Ők kezdték meg a kutatást és a kísérletezést néhány Penicillium notatum és Streptomyces griseus törzssel. Miután ők állandósították a törzsek jó tulajdonságait és növelték termelékenységüket, a kutatásba bekapcsolódtak Földi Zoltán, Gerecs Árpád professzorok és dr. König Rezső is. Az ő vezetésükkel indult meg a gyártási módszerek

kidolgozása. 1949 végén már működött az első magyar antibiotikumot termelő fermentor 10 000 liter tőrfogattal. Az első grammok után, tíz gramm, majd egy kiló penicillint állítottak elő. Csak ekkor került sor a debreceni antibiotikumgyár létesítésére. Földi Zoltán professzort bízták meg tervezésével. Utóbb munkájának elismerésül Kossuth-díjat kapott.

Az angol penicillinkutatókól nagyon sok könyv jelent meg. A magyar kutatók munkáját alig-alig ismerjük, pedig legalább olyan vergődéses, áldozatos küzdelmet folytattak, mint angol vagy amerikai elődeik. Az eddig felsoroltak mellett még meg kell említeni Tettamanti Károlyt és Krámlí Andrást professzorokat is...

Tartjuk a lépést

A penicillingyártás kidolgozásával egyidőben megkezdődött a streptomicingyártás kutatása is dr. Lavrekovich István vezetésével. Viszonylag rövid idő alatt megoldották a gomba fermentorokban való tenyésztését. Az antibiotikum izolálását dr. Bodánszky Miklós vezetésével dolgozták ki. 1953-ban már hazánkban is megindult a streptomycin termelése. Abban az évben, amikor az Egyesült Államokban elfájlították a tetraciklint, amely ugyanolyan széles hatású gyógyszer, mint az aureomicin és a terramicin.

Egy évre rá hazánkban is megkezdtek a hazai tetraciklin gyártását és a következő évben már forgalomba is került a magyar tetraciklin, a tetrán. A kutatást dr. Horváth István és dr. Bodánszky Miklós vezette. Ezzel párhuzamosan

megkezdődött egy újabb antibiotikum gyártása is, a clorocidé, amely nemcsak utoléri, hanem sok tekintetben felül is múlja az effajta legjobb készítményeket.

A magyar gyógyszerkutatás tehát lépést tart a legfejlettebb államokkal! Igaz, új, eredeti és a gyógyászatban is hasznosítható antibiotikumot még nem hoztak forgalomba a magyar kutatók. De ez sem csökkentheti érdemeiket, mert az elmúlt húsz év alatt világszerte folyt a kutatás és eddig már mintegy harmincezer antibiotikumot állítottak elő, de ezek közül csupán 30 kerülhetett forgalomba, mert a többi a gyógyászatban használni nem lehet. Több ilyen új antibiotikumot fedeztek fel a magyar kutatók is.

G. L.

ÉVENTE OT TERMÉST HOZÓ KÖRTEFÁK

A balázsfalvi kertészeti iskola száz körtefája évente tízennyegyszer hoz termést. Ezekből azonban csupán öt természközt megérni. Az első körtefák súlyja átlagosan 500 gramm, a második termésben 400, a körtefák súlyja a továbbiakban hasonlóképpen csökken. A balázsfalvi kertészek úgy jutottak ehhez az eredményhez, hogy birsalmát oltottak be vadkörte alanyba. A körtefák egész nyáron át teremnek. A kísérletek nagy érdekfeszítést váltottak ki a szakemberek körében.

(Magazin)

NAPLÓ
6. oldal — 1966. február 19.

Szántanak, vetnek

Megkezdődött a tavaszi munka a debreceni járás homoki termelőszövetkezeteiben

E héten a debreceni járás homokon gazdálkodó termelőszövetkezeteiben megkezdődött a tavaszi szántás és némely közös gazdaságban a borsó vetése is. Az elmúlt napokban a mezőgazdasági üzemek szakvezetői felmérték a talaj állapotát, a lehetőségeket, és ott, ahol a talaj állapota megengedte, már hétfőn hozzálátottak a szántáshoz, majd a borsó vetéséhez. A jövő héten, ha nem lesz nagyobb csapadék, akkor némely közös gazdaságban megkezdik a csillagfürt vetését is.

Nyírácsád határában, a Dózsa Termelőszövetkezet földjein lendületesen halad a szántás a csillagfürt és a burgonya alá. Terdik Mihály elnök így jellemezte az emberek fenniakarását: a jó idő beköszöntével a növénytermelők a talaj állapotának ismeretében szorgalmazták a munkák megkezdését. Ne tétlenkedjünk, amikor és ahol lehet, használjunk ki minden lehetőséget — mondják. Tavasszal 350 hold vár szántásra s minden órát, percet ki akarnak használni annak érdekében, hogy idejében és jó minőségben hajtsák végre a feladatokat. Csütörtök délutánra 10 holdon befejezték a borsó vetését. Három erőgéppel végzi a tavaszi szántást.

Deczki István, a mikespécsi Vörös Csillag Termelőszövetkezet elnöke elmondta, hogy csütörtök reggel a partosabb részekben megkezdtek a borsó vetését. Mintegy 6 holdon végezték a feladattal. A vezetés brigád- és munkacsoport értekezleteken felhívja a szövetkezeti gazdák figyelmét arra, hogy a belvíz sújtotta területeken az eddigieknél nagyobb lendülettel végezzék a víz elvezetést, nehogy kár érje az őszi vetést. A víz ugyan apad, de a cél az, hogy minél előbb eltakaruljon a földekről. Ez pedig elsősorban a szövetkezeti közönség összefogásán, erőfeszítésén múlik. Az elnök említette, hogy a mikespécsi Boeszkai Termelőszövetkezetben is megkezdtek a szántást a tavasziak alá.

A téglási Új Élet Termelőszövetkezetben négy napja folyik a rozs fejtárázása. Ezzel párhuzamosan hét erőgép megkezdte a szántást. A napfény, a szikkadó talaj elősegítette, hogy a szövetkezeti gazdák szorgalmasan végezzék a rájuk bízott teendőket. A növénytermelésben és a kertészetben mintegy 100-an dolgoznak a mezőgazdasági üzemben.

Vámospécs határában is dübörögnek az erőgépek. Ott traktor szánt a Béke Termelőszövetkezet földjein. A vezetés most egyik fő felada-

ának tekinti, hogy kihasználja a kedvező időjárást, végezzék a szántást a tavasziak alá.

Befejezték az őszi árpa fejtárázást a hajdúhadházi Béke Termelőszövetkezetben. Ezt követően azonnal hozzálátottak a rozs fejtárázáshoz, valamint a szántáshoz. A műtrágyát 30 ember szórja kézzel, mivel egyes területeken a talaj állapota nem engedi meg, hogy géppel végezzék a műtrágya kiszórását.

Az újlétei Új Élet Termelőszövetkezetben öt erőgép szánt. A traktorosok teljes

lendülettel vesznek részt a munkában.

Általában elmondhatjuk, hogy a járás homoki termelőszövetkezeteiben az időjárás kedvező fordulattal nagy szorgalommal kezdték meg a szántást, a borsó vetését, a csillagfürt talajelőkészítést. Azokban a mezőgazdasági üzemekben pedig, ahol sok a belvíz és veszélyeztetni az idejű termést, az eddigieknél még szervezettebben és nagyobb lendülettel vezessék el a vizet az őszi vetésekről.

B. S.

Megszűnt a belvízveszély Debrecenben

Debrecenben már egyetlen házat sem veszélyeztet közvetlenül a belvíz. Február 18-án, pénteken még tíz szivattyú működött a városban, de szombaton már csak hetet üzemeltetnek. Ezekre azért van szükség, mert néhány helyen átszivárgás van és ismét szivattyúzni kell. Így a Budai Nagy Antal és Dézsi András utcák környékén is.

A debreceni Víz- és Csatornaművek Vállalat szakemberei hozzáfekték az elmúlt napokban a Kondoros környéki belvíz elvezetéséhez, amely a hegyközség területén négy öt kertit lakot fogott körül, és a szőlők, gyümölcsösök épségét

veszélyeztette. Levezetésére mintegy hetven méteres nyílt árkot ástak, majd szivattyúzással gyorsították meg a munkát. A belvíz elvezetésében a lakosság is tevékenyen közreműködött. Az összefogás szép példáját nyújtotta a Lovász és Öreg János utca lakóinak zöme is, akik öntevékenyen árkokat ástak.

Tovább folyik a debreceni utak tisztítása. Amíg ez be nem fejeződik a városi vízvezeték-hálózatra szerelt ideiglenes csapokból és ivóvizet szállító tartályokkal biztosították a szennyezett vizű kuttal rendelkező lakosság ivóvíz-szükségletét.

Ma délután: karneváli felvonulás

ESTE: FARSANGI BÁL

Hajdúk, úrhajósok, gésák, Mazsola és Ludas Matyi a karneváli menetben

A „Farsang a Hajdúságban” programja szerint ma, február 19-én délután kerül sor Debrecenben, a nagy karneváli felvonulásra. Két órakor indul a nagyalomástól a díszes sereg. A református kollégium tőgába öltözött, gerundiummal felszerelt diákjait ötos fogat követi Karnevál herceggel és Dorottyával. Kiséretűkhöz tartozik egy udvari bolond és a lovas hajdúk, piros nadrágos huszárok sokasága.

A „hercegi párt” a Debreceni Csokonai Gimnázium 100 tagú küldöttsége követi. Elen viszik a másfél méteres Csokonai-emblémát. Trombiták, léggömbökkel felszerelve vonul utánuk a maharadzsa, török basa, és a gésák. Az őket követő mikrobusz fedélzetén cukrászok, szakácsok foglalnak helyet. A harmadik kocsin Mazsola, a televízióézők kedvence utazik.

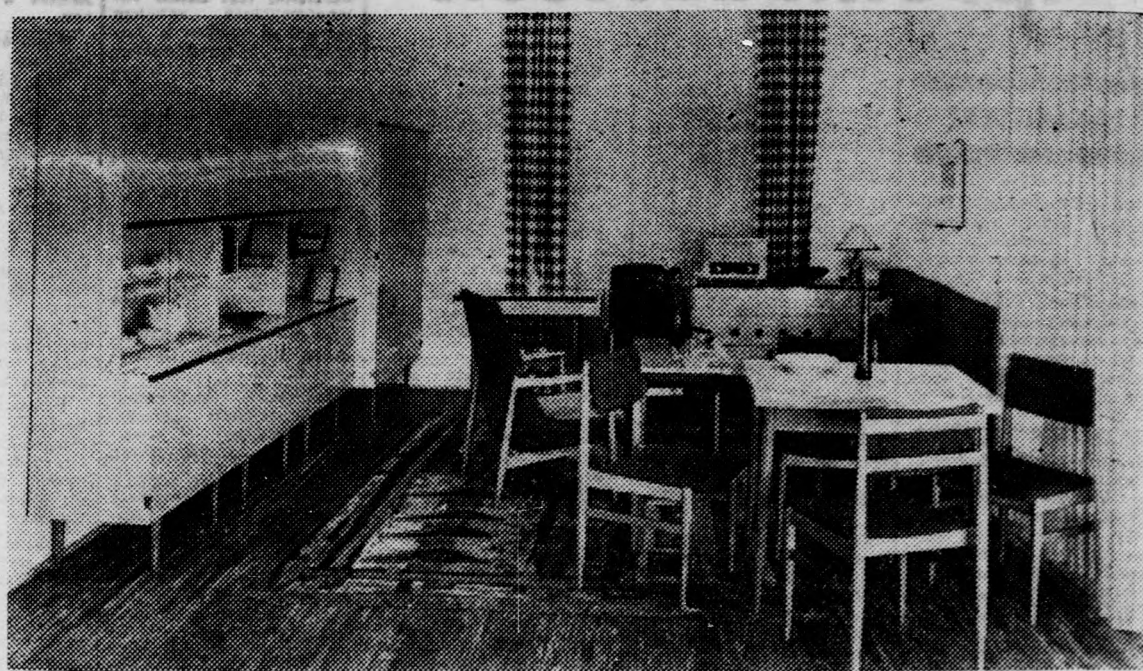
Mazsolát lovasbandérium

követi és népitánc-csoportok, majd egy gondola, benne úrhajósok, Ludas Matyi és cowboyok. Carmen sem hiányzik a társaságból. Az úttörő dobok után Napóleon és a három testőr vonul. Mögöttük Hőfőherce és a hét törpe.

A Kálvin térre érve a KISZ-szervezetek képviselői megkoszorúzzák a Csokonai szobrot. A karnevál az Aranybikában folytatódik este nyolckor, a farsangi bállal.

Itt a farsang ideje. Nagy keletje van a jelmezeknek és álarcoknak. A Jelmezkölszövő Vállalat debreceni fiókjában több mint 300 különféle jelmez és sok száz álarc között válogathatnak a farsangi mulatságra készülődek.

A Debrecen névű garnitúra

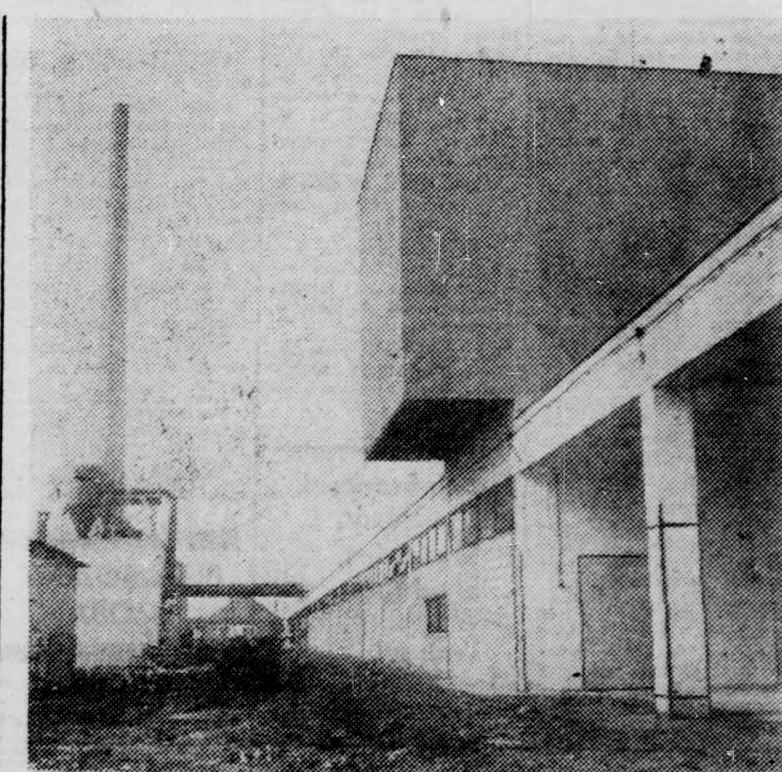
MILYEN LESZ A

Hajdúság lakószoba-bútor ?

ÚJ ÜZEMEK ÉS GYÁRTMÁNYOK A FAIPARI VÁLLALATNÁL

Az elmúlt években nagy mértékben növekedett a bútorgyártás forgalma. A vásárlók elsősorban a modern vonalú bútorokat keresik, olyanokat, amelyek jól használhatók a mai lakásokban. Az igénytelődést az is jelzi, hogy hazánkban 1960-ban a forgalomba kerülő bútoroknak mindössze 16 százaléka volt korszerű, addig az elmúlt esztendőben ez a szám meghaladta az 50 százalékot. A kereslet leginkább a lakószobabútorok felé fordult. Az igazsághoz tartozik, hogy az ipar és ezen keresztül a kereskedelem ma még nem tudja kielégíteni az igényeket.

Ezeket vették figyelembe a szakemberek, amikor néhány évvel ezelőtt döntöttek arról, hogy a Debreceni Tanácsai Faipari Vállalatot jelentős beruházási összegből bővítték. Elsősorban azért esett a választás erre a vállalatra, mert itt évente több mint ezer garnitúra, Erlaka hálószoba bútort gyártanak. Az egész Tiszántúlon nincs olyan vállalat, amely

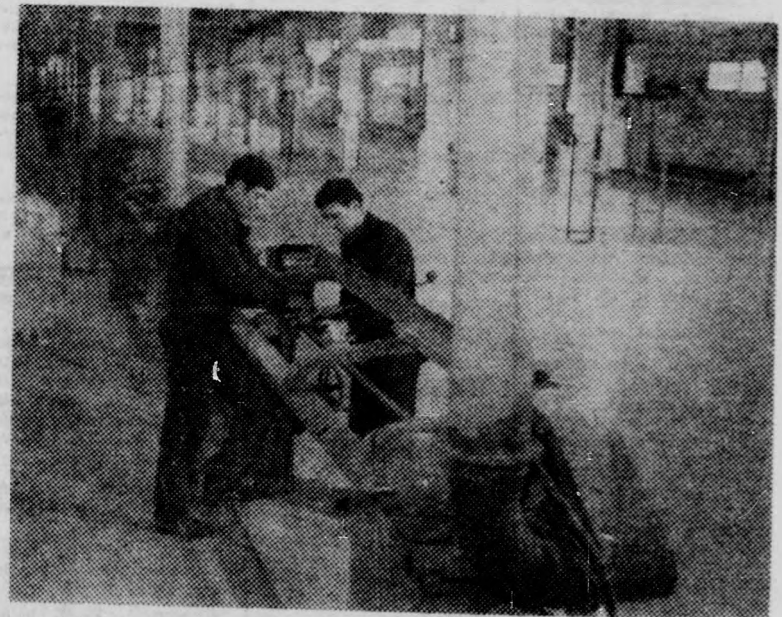
A 15 millió forintos költséggel épült új üzem

nagy szériában készítené szék- és asztalgyártást. Holott a kereslet az egész országban megnőtt.

A faipari vállalatnál 15 millió forintos költséggel elkészült a csaknem 150 méter hosszú üzemcsarnok, ahol a legkorszerűbb technológiával, sorozatban tudnak bútorokat gyártani. A gépek — nagyrészt külföldi, félautomata — szerelése már megkezdődött. A következő napokban, heteken belül beállítják helyére a hidraulikus prést, a korszerű fényvezérelésű eljáráshoz szükséges

eszközöket. Ezzel a gépparkkal a vállalat már rendelkezik a 630 garnitúra. Ez a bútorgyártás, 20 darabból áll, variálható és két szoba berendezésére is alkalmas. Található benne többek között heverő, ágyneműtartó, könyvszekrény, ebédlőasztal, rádióasztal. Külön érdekessége az a variálható asztal, amely használható íróasztalnak is, felnyitható, tetejének belseje pedig tükörrel van ellátva.

Hasonlóan újdonság lesz a Debrecen nevet viselő garnitúra, amely kisebb lakások-

Megkezdtek a gépek szerelését. Képviselet az NDK gyártmányú esztergálgépet készítő elő működésre Szabó Ferenc és Kiss György lakatos

berendezéseket. A több mint 3500 négyzetméter alapterületű üzemben, ahogy Bartha Lajos igazgató tájékoztatott bennünket, április első napjaiban megkezdődik a próbagyártás. Ezzel egyidőben létrehozzák a kárpitos részleget, amely a fotelek és heverők készítését meggyorsítja és gazdaságosabbá teszi.

Az új üzem próbagyártásával egyidőben új garnitúra gyártása is megkezdődik: Hajdúság lakószoba-bútor. A prototípus már elkészült, a kereskedelmi és minőségvizsgáló szakemberek jönnek

ba készül. Más fazonúak és színűek a heverők, fotelek, székek, ruha- és hajdúságinál. A fotelek ülőkéje habszivacsból készül.

Egy nemrégiben megkötött országos felmérés szerint tíz nő közül kilenc előbbrevalónak tartja a bútort mint a gépkocsit. Az asszonyok realizmusa érvényt szerez magának, ami a bútorkereslet növekedésében is érződik. Segít a gondokon, hogy az év végén már kapható lesz a boltokban a Hajdúság lakószobabútor, amelynek ára előreláthatólag 15 ezer forint körül lesz.

K. Z.

Gitárzenekarok versenye

A Hajdú-Bihar megyei KISZ Bizottság és a KISZ városi kulturális bizottsága a nagy érdeklődésre való tekintettel versenyt hirdetett a debreceni gitárzenekarok számára. A verseny három fordulójára, március, április és május hónapban kerül lebonyolításra. A verseny díjnyertes zenekara értékes jutalomban részesül. A verseny célja a fiatalok szórakoztatásán kívül az, hogy fölmérik, mit tudnak az amatőr zenekarok, miképpen népművelési szempontból. Jelentkezési határidő: 1966. február 25.

XXIII
1966

A MA

M

Nagy galomma
héten a
decekei
melőszö
járás k
minden
mezőgaz
hogy ide
ben haj
kat.
A tra
vetette
vetkeze
dolgozt
sőkben

Pe

Az idő
végleges
a ter
kezdhet
munkák
A jó
mindj
Ez akadá
munkák
keziért
levelezés
kát sajn
termelő
feszítés
És még
jó munk
kevesebb
vizzel bo
A várn
lőszöve
napfény
csizmas
sárosan s
Ássák
a lev
megsz
és a sz
vám

Ez öt b
brigádon
lapot e
szövetk
csizmaik
a tagok
lájukat n
nek is a
annyi en
meglát
mintegy
el a ter
letéből
alatt jel
csökkent
csapott t
tik még
mert ne
lajra.
Erre s
höz gép
nak rár

a gépi
szítik
ket, b
nyára
rak

Az időj
zónék b
náltak a
is: azok
nem vol
váz, ott
jelzik, h
S ahogy
ahogy sz
úgy né
táblák n
A terr
tagjai —
levelezés

meleg
nóvari

Fogatok